

3

2024

LEEVI

Vaihto-opiskelija

Kemu

Norsunkääntö

Selkäpiitä karmivaa luettavaa

LEEVI on Madetojan musiikkilukion opiskelijoiden äidinkielen ja kirjallisuuden syventävällä *Toimitustyö*-kurssilla (Ä114) toimittama lehti. Lehteä alettiin julkaista vuonna 1982.

Päätoimittaja Helmi Leppänen

Toimittajat

Veera Heinonen

Tornado Höyhtyä

Rori Karjalainen

Milja Koskenkorva

Aapo Laurila

Kaisla Leinonen

Avia Moilanen

Aurora Nousiainen

Mirella Nousiainen

Enna Vallirinne

Kansi Tornado Höyhtyä

Taitto Ilona Saari

Ohjaava opettaja Kai Hissa

Sähköinen lehti

<https://www.ouka.fi/oulu/madetojan-musiikkilukio/leevi-lehti>

PL 45

Leevi Madetojan katu 1

90015 OULUN KAUPUNKI

puh. 050-3672236

MADETOJAN
MUSIIKKILUKIO

SISÄLLYS

PÄÄKIRJOITUS

Helmi Leppänen

OPISKELIJAKUNTA

ARVOSTELU | KIRJAT Selkäpiitä karmivaa luettavaa

Aurora Nousiainen

KUVAREPORTAASI Kemu

Kuvat: Milja Koskenkorva, Rori Karjalainen ja Lilli Honkala Tekstit: Tornado Höyhtyä, Milja Koskenkorva

ARVOSTELU | KONSERTIT Klassisen musiikin konsertti

Teksti: Aapo Laurila Kuvat: Milja Koskenkorva

ARTIKKELI Uusi lukuvuosi, uudet kujeet

Helmi Leppänen

RUNO Haluan näyttää taideteokselta

Avia

ARTIKKELI ”Madista, Madista rakastan” – Norsunkääntö 2024

Teksti: Kaisla Leinonen Kuvat: Milja Koskenkorva

HAASTATTELU Vaihto-opiskelija Matias Araneda Curin

Veera Heinonen

SARJAKUVA

Mirella Nousiainen

SARJAKUVA

Avia Moilanen

VALIOTEKSTI Perinteet – elämän kulmakivi vai ahdas laatikko?

Jaro Vallirinne

VALIOTEKSTI Oman polkunsa kulkija

Enna Vallirinne

Kaikki tai ei mitään

Täysinä tunteita, kahdeksan tuntia unta joka yö, liikuntaa vähintään neljä kertaa viikossa, mieleinen ja hyödyllinen harrastus, hyvät ja toimivat sosiaaliset suhteet sekä terveellinen ruokavalio. Ai niin, ja jostakin pitäisi vielä saada rahaa, pitäähän sitä varmuuden vuoksi aina olla. Uskon, että kovin moni opiskelija ei tähän malliin sopeudu eikä tarvitsekaan sopeutua. Silti etenkin sosiaalisessa mediassa täydellistä elämänrutiinia painotetaan ja varsinkin nuorille luodaan todella korkeita odotuksia. Tavoitteita pitää totta kai olla, mutta jos vaatii itseltään tai muilta koko ajan täydellisyyttä kaikissa asioissa, se on todella uuvuttavaa.

Nykypäivänä tuntuu, että monilta vaaditaan täydellisyyttä kaikissa mahdollisissa asioissa. Jos täydellisuuden vaatimusta ei tule ulkopuoliselta tekijältä, se saattaa silloin tulla itseltään. Usein uusien asioiden kokeilu ei ensimmäisellä kerralla onnistu, ja moni onneksi hyväksyykin sen, mutta silti takaraivoon jää jokin soimaamaan: ”Miksi et nyt heti onnistunut?” Minkä ihmeen takia siis luodaan odotuksia, jotka saattavat tiedostamatta ohjata omaa käytöstä päivittäin? Tämänkin kirjoituksen täydellisyyttä mietin monta kertaa ja huolehdin jo kauan ennen tämän kirjoittamista, kuinka hyvä tästä lopulta tulisi. Kun luin tekstiä läpi, mietin jokaisen sanan kohdalla, onkohan teksti tarpeeksi selkeä, enhän toistelee tiettyjä sanoja liikaa ja ovathan pilkut varmasti oikeissa paikoissa. Näiden asioiden huolehtimisen takia kirjoituksen teko on suoraan sanottuna pelottanut ja olen sysännyt sitä aina pidemmälle. Sama ilmiö toistuu monissa muissa asioissa, sillä automaattisesti ajattelen, että asian prosessi ja lopputulos pitäisi olla täydellisiä. Loputon perfektionismi kaikilla elämän osa-alueilla alkaa pikkuhiljaa väsyttää. Varsinkin näin loppuvuodesta joulun aikaan monella musiikkilukiolaisella on konsertteja tai muita esiintymisiä, jotka kasvattavat henkistä kuormaa, vaikka sitä ei tiedostaisikaan heti.

Ennen koulun alkua ajattelin, että panostan oikeasti kaikkeen ja yritän olla oikea ”Rory Gilmore” ja ihan hyvin se menikin ainakin ensimmäiseen päättöviikkoon asti. Huomasin, että sen jälkeen ei riittänyt energia uuteen periodiin enkä millään olisi jaksanut panostaa heti uusiin asioihin. Yritin kuitenkin saada kaikissa aineissa hyvän lähdön, mutta periodin lopulla kokeisiin lukiessa huomasin, että olin tehnyt ehkä yhden läksyt koko periodin ajalta. Siinä vaiheessa piti alkaa tosissaan miettimään, mitähän ei-niin-tärkeitä aineita tässä alkaisi uhraamaan. Olin rämpinyt koko periodin ”kaikki tai ei mitään” -asenteella ja ajattelin tunneilla, että jos en jaksaa mennä satanen lasissa, niin en tee siis mitään. Kun ajattelee esimerkiksi koulutehtäviä ja niiden tärkeysjärjestystä ja panostaa omalta kohdalta ei-niin-tärkeisiin asioihin sen verran kuin jaksaa, on lopputulokseen todennäköisesti tyytyväisempi. Jos panostaa johonkin aineeseen, jota ei näe hirveän tarpeelliseksi tulevaisuudessaan ja kokeesta tuleekin huonompi numero mitä olisi odottanut, on pettymys varmaan suurempi, vaikka aine ei olisikaan niin merkittävä omissa tulevaisuuden kuvioissa. Tämä on ainakin oma näkemykseni ja kokemukseni asiasta.

Asioita siis saa tehdä hieman puolivillaisesti, jotta säilyisi terve tasapaino, eikä kuluta itseään loppuun. Kehotankin siis nyt vielä teitä kaikkia, ja samalla myös itseäni, oikeasti lepäämään joululomalla ja nauttimaan tästä talvesta, olipa maassa lunta tai ei.

Helmi Leppänen, päätoimittaja

Opiskelijakunnan hallituksen toiminta syyslukukaudella

Elokuussa vietettiin opiskelijakunnan yleiskokousta, jossa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Jenni Vuoristo ja varapuheenjohtajaksi Liina Mäkelä.

Hallitukseen valittiin seuraavat uudet jäsenet:

Emmi Alatalo 24A

Daniela Haapakangas 24A

Touko Hukkanen 24A

Lenni Kaarlela 24B

Sini Peltokorpi 24C

Lilja Soininen 24D

Jenni Lötjönen 23C

Tuukka Peltola 22C

Elokuun lopussa oli abien TJ100-teemaviikko.

Syyskuun alussa oli valokuvaus, jossa myös hallituksesta otettiin vuosittainen kuva. Hallitus piti järjestäytymiskokouksen, jossa jaettiin hallituksen vastuualueet. Tavattiin CI Seifertiä ylioppilaslakkitilauksen pohjilta ja juonnettiin ykkösten Norsunkääntö, jonka teemana oli Kaj Chydenius. Puheenjohtaja Jenni vieraili opekokouksessa päättöviikolla.

Lokakuussa hallituslaisia kävi kouluttautumassa Suomen Lukiolaisten Liiton Water -opiskelijakun-
tafestivaaleilla. Watereilla tavattiin lukiolaisia eri puolilta Suomea, kuultiin paneelikeskusteluja ja etsittiin
ideoita hallituksen toimintaan. Hallituksen jäsenet olivat myös mukana kaupungin järjestä-missä Nuorten
Foorumissa ja Ruokaraadissa Ouluhallilla. Kuun lopulla pidettiin muutama teema-päivä Halloweenin kun-
niaksi. Puheenjohtaja Jenni oli mukana Oulun Lukiolaisten edustajiston ko-kouksessa tapaamassa muiden
lukioiden edustajia.

Water-opiskelijakuntafestivaalit Tampereella
12.–13.10.2024

Hallituslaiset juonsivat syksyn perinteiset konsertit eli klassisen musiikin konsertit ja kevyen musiikin maratonin. Madis-checkin kahvilaan leivottiin herkullisia tarjottavia. Marraskuussa muutama hallituslainen oli edustamassa Madista Suomen Lukiolaisten Liiton 40. liittokokouksessa. Liittokokouksessa valittiin Lukiolaisten tulevan vuoden puheenjohtajisto ja liittohallitus sekä äänestettiin Lukiolaisten tavoitteista ensi vuodelle.

Liittokokous Seinäjoella 8.–10.11.2024

Pohjois-Suomen Lukiolaisten piirikokouksessa hallituksen jäsenet Sini Peltokorpi, Jenni Lötjönen ja Daniela Haapakangas valittiin vuoden 2025 piirihallitukseen. Piirihallituksen toiminnasta eläköityvät opiskelijakunnan hallituksen nykyinen puheenjohtaja Jenni Vuoristo ja entinen puheenjohtaja Jessica Pelkonen, eli Madiksen edustus Lukiolaisten paikallistoiminnassa on ollut jo aiemminkin vahvaa.

Joulukuussa syksyn ylioppilasjuhlassa luettiin perinteinen Vapauden viesti ja puheenjohtaja Jenni vastaanotti sen edeltäjältään Jessicalta. Juhlan jälkeen vietettiin perinteisiä itsenäisyyspäivän tanssiaisia, jonne hallitus valmisti tarjottavaa. Hallituksen Instagramissa aloitettiin joulukalenteri, jossa hallituslaiset esittelevät. Perinteisessä Madiksen ja Pohjoksen joulukonsertissa hoidettiin lipunmyyntiä ja vuosi viimeistellään joululauluillalla, jossa hallituslaiset juontavat ja esilaulavat.

Syyslukukauden aikana hallitus on kokoustanut viisi kertaa ja kokousten pöytäkirjat löytyvät hallituksen Instagramin kuvaukseen linkitetystä Linktreestä.

Hallituksen Instagram:
[@madlukiolaiset](https://www.instagram.com/madlukiolaiset)

Selkäpiitä karmivaa luettavaa

Aurora Nousiainen

Ursula Poznanskin vuonna 2013 ilmestyneessä, Itävaltaan sijoittuvassa Vii5i-trillerissä nainen löytyy murhattuna lehmälaitumelta. Hänet on tiputettu kalliojyrkänteeltä alas kädet nippusiteillä sidottuina. Kun kirjan päähenkilö, Salzburgin rikospoliisin etsivä Beatrice Kaspary, pääsee paikalle, hän huomaa, että kuolleen naisen jalkapohjiin on tatuoitu koodi. Pian selviää, että koodi on karttakoordinaatti. Kun Kaspary pääsee kollegansa kanssa koordinaatin osoittamaan paikkaan, hän löytää karmivan yllätyksen. Rasiassa on muovikelmuun pakattu käsi ja uusi arvoitus, jonka ratkaistuaan tiimi saa uuden koordinaatin, josta löytyy samoin epäilyttävä rasia. Ilmenee, että murhaaja on luonut geokätköilypelin, jossa kätkeistä löytyy eri ihmisten ruumiinosia. Etsivä Beatrice Kaspary huomaa pian olevansa myös yksi murhaajan kohteista.

Ursula Poznanski on itävaltalainen kirjailija, joka on julkaissut monia lasten- ja nuortenkirjoja. Hän on amatiltaan toimittaja ja Vii5i on ensimmäinen aikuisille suunnattu kirja. Poznanski onnistuu hyvin ylläpitämään uhkaavaa tunnelmaa ja saa aikaiseksi erittäin uskottavan murhamysteerin. Kirja sijoittuu kauniiseen Salzburgin kaupunkiin ja sitä ympäröivään maaseutuun. Kirjassa on paljon tapahtumia ja uusia johtolankoja tulee nopeaan tahtiin. Tylsä ei siis kirjaa lukiessa tule! Juonenkäänteet ovat oivaltavia ja hyvin pohdittuja, ja lisäksi kirjan päähenkilöt käyvät tutuiksi kirjan aikana. Heidän kehittymistään on mielenkiintoista seurata.

Geokätköily on kirjassa suuressa osassa. ”Omistajaksi” kutsuttu murhaaja on selvästi hyvin perillä geokätköilyssä käytettävistä termeistä ja erilaisista kätkeiden merkitsemistavoista. Kirjassa poliisiasemalta löytyy etsivä Kasparylle hyvä pari, joka on kiinnostunut geokätköilystä ja joka voi auttaa selvittämään murhaajan mysteeria. Kirjasta saisi ehkä enemmän irti, jos harrastaisi geokätköilyä, mutta onneksi siinä selitetään termejä hyvin, joten mitään ei jää sen takia ymmärtämättä.

Etsivä Kasparylla on kaksi pientä lasta ja riitaisa ero meneillään, eli Kasparylla on kiireiset ajat elämässä. Painostava pomo, häiritsevät exän soitot ja murhaajan muuttuminen yhä hullummaksi ovat

Beatrice Kasparylle suuri koettelemus. Hankalan kotitilanteen takia hän usein jää töihin yömyöhään asti, eikä muista syödä tarpeeksi, mikä heikentää hänen hyvinvointiaan entisestään.

Kirjan juoni etenee lähes koko ajan kronologisessa järjestyksessä lukuun ottamatta muutamia takaumia murhia edeltäviin tapahtumiin. Kirjan juoni selviää lukijalle vähitellen, mikä lisää jännitystä. Koska loppuvaiheessa ”Omistaja” alkaa kiinnittää enemmän huomiota Beatrice Kasparyyn, alkaa tunnelma tiivistyä. Kaspary huomaa saman auton kotinsa lähettyvillä useasti, ja monesti hänestä tuntuu kuin joku katsoisi ulkoa hänen asuntoonsa. Kuinka suuressa vaarassa Beatrice Kaspary loppujen lopuksi on?

Kirja sijoittuu 2010-luvulle, mikä ilmenee esimerkiksi puhelimien malleista ja yksityiskohtaisesti kuvatuista vaatteista. Beatrice Kasparyn esihenkilö on mies, joka suosii toimissaan omaa sukupuoltaan. Tästä käy ilmi kirjailijan kriittinen kanta poliisin miesvaltaisuutta kohtaan. Kirjailija nostaa esiin epäkohtia suhtautumisessa naispoliiseihin. Toisaalta Ursula Poznanski kuvaa myös päähenkilöään melko stereotyyppisenä naisena.

Ursula Poznanski on saanut aikaan erittäin onnistuneen kirjan. Pienenä miinuksena sanottakoon, että kirjan alku on hieman hidastempoinen. Kun murhaaja alkaa selvitä, tapahtumien kulku tiivistyy koko ajan, ja luki- ja ei vauhtiin päästyään millään malta laskea kirjaa käsistään. Kaikki selviää, eikä mitään tietoja pimitetä lukijalta enää lopussa. Loppuratkaisu on mielestäni yllättävä, mutta aivan uskottava.

Kirjassa on 426 sivua – aivan sopivasti!

KUVAREPORTAASI

Kemu

Kuvat: Milja Koskenkorva, Rori Karjalainen ja Lilli Honkala Tekstit: Tornado Höyhtyä, Milja Koskenkorva

Bilebändillä Kemu lähtee käyntiin!

Kana Korea Updated Version, huh mitkä

Sindraine, nyt sitä dödistä!

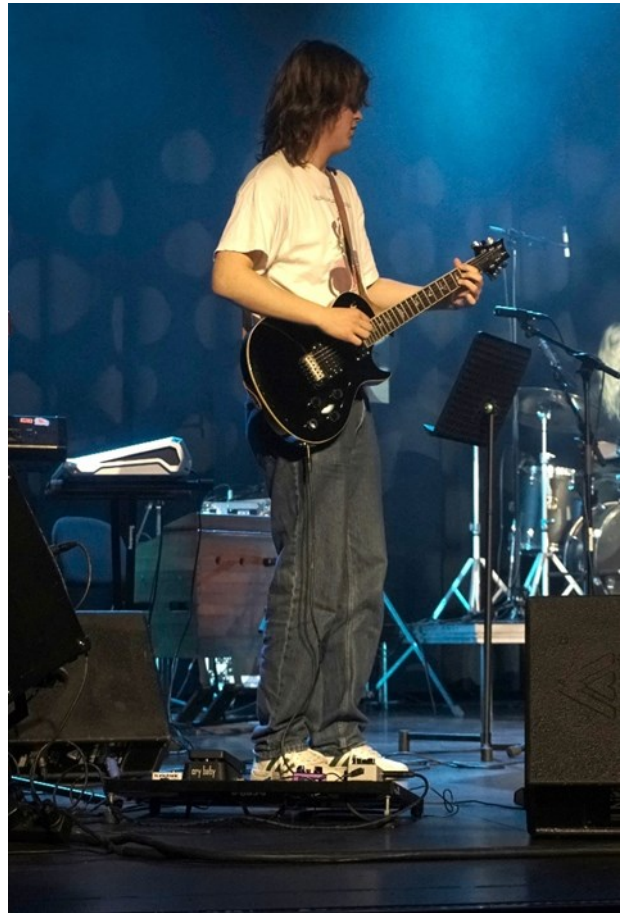
Jättebra soittamassa Ultra Bra!

Iin Kivääri räjäyttää tunnelman kattoon!

Antagonismi, pop rockia ja asennetta!

Korento ja lennokasta progea!

Pelttor ja modernia kamarimusiikkia!!

*Folkswagen, ja rennon-
letkeä luikautus*

*Monta Kertaa soittamassa
Pink Floydia!*

Klassisen musiikin konsertti

Teksti: Aapo Laurila

Kuvat: Milja Koskenkorva

Klassisen musiikin konsertti vuonna 2024 oli sisällöltään rikas, ja esityksissä riitti kuunneltavaa lähes kahden ja puolen tunnin ajaksi.

Madetojan musiikkilukion vuosittainen Klassisen musiikin konsertti eli Klamu järjestettiin tänä vuonna lokakuun ja marraskuun taitteessa. Konsertti pidettiin kahdessa yhtä pitkässä osassa koulupäivän aikana, joten koulunpenkillä istumisen sijaan kaksi lukio-opiskelijoiden oppitunneista korvattiin istumisella Pohjankartanon juhlasalin pehmeissä teatteripenkeissä. Samalla sai kuunnella rentouttavaa ja voimaannuttavaa klassista musiikkia monessa muodossa.

Konsertissa esiintyivät opiskelijat itse, ja tapahtuma myös juonnettiin neljän lukiolaisen voimin. Ohjaajina toimivat opettajat pitivät huolen, että konsertti rullaa sujuvasti eteenpäin ja kaikki kokoonpanot pääsevät esiintymään mahdollisimman pian edellisen esityksen päättyessä. Nuotti-telineiden ja tuolien siirtelyssä riitti tekemistä. Lisäksi teknikot pitivät huolen hyvästä valo- ja äänitasosta.

Yleisö oli löytänyt tiensä saliin varttia vaille kymmenen mennessä. Klamun sai kunnian aloittaa lukion sekakuoro esittäen muun muassa **Matti Hyökin** kuorosovituksen tunnetusta suomalaisesta kansanlaulusta *On suuri sun rantas autius*. Ensimmäisen puoliskon lopussa kuultiin musiikkia *Super Mario Galaxy* -pelistä Madetojan oman opiskelijan **Oula Eliaksen** sovituksena pienelle soitinyhtyeelle. Yhtään muita esityksiä väheksymättä, tämä poikkesi luonteeltaan muista kappaleista virkis-tävällä tavalla.

Ennen toisen osan alkua palattiin vielä istumaan koulun penkeille yhden oppitunnin ajaksi ja käytiin ruokailmassa. Yleisön palatessa juhlasaliin lavalla oli jo valmiina Madetojan musiikkilukion sinfoniaorkesteri, joka toi päätösosaan juhlanan aloituksen kahdella kappaleella. Tahtipuikkoa piteli kädessään tuttuun tapaan **Jaakko Jauhiainen**. Orkesterin poistuttua seuraavan ohjelmanumeron laulaja saapuikin paikalle yllättäen juhlasalin takaosasta laukaten keppihevoseella. Luvasa oli musiikkilukion esikuvan, **Leevi Madetojan**, sävel-tämä ja **Larin Kyöstin** sanoittama leppoisa *Kosiovarsa*. Kaiken kaikkiaan onnistuneen tapahtuman kruunasi lukion tyttökuoro, joka esitti **Alex Freemanin** kolme **Lilian Mooren** runoihin sävellettyä teosta. Tyttökuoron ja sekakuoron johtajana toimi – ja toimii edelleen – **Elina Kärki**.

*Annika Lohi esittää tulkintansa kappaleesta **Laululle** (säv. Yrjö Kilpinen, san. V. E. Törmänen). Pianoa soittaa Marius Pelkonen.*

Aida Nevalainen (vas.) ja Greetta Kinnunen sekä Kosiovarsa. Keppihevonen sai odottaa pianon päällä esityksen ajan.

Yhteenvedona konsertin ohjelmistoon mahtui tasaisesti säestettyjä yksinlauluja, laulu-yhtyeitä, solisteja eli yksin soittajia sekä pieniä ja suurempiakin soitinkokoonpanoja. Piano kuului lähes jokaisen kappaleen kokoonpanoon. Tuntuu hienolta, että kak-kosten ja vanhempien lisäksi myös monet yksösluokkalaiset lähtivät rohkeasti mukaan esiintymään. Artikkelin kirjoittaja odottaa innolla ensi vuoden seuraavaa konserttia!

Jonna Karvonen taituroi pianolla Lasse Mårtensonin kappaleessa Myrskyluodon Maija.

Elias Kaikkonen (vas.), Miro Salonurmi sekä Oliver Stupak viihdyttävät yleisöä trumpettisoololla sinfoniaorkesterin kera.

Liida Nauha (vas.) ja Maria Nauha esittämässä Heino Kasken teosta nimeltä Air. Klamussa musiikki oli esiintymisasujen selkeästi hallitseva väri.

Tuulahduksia klassismin ajalta. Liina Heilimo (vas.), Selina Karhumaa, Fanni Hanhiluoto, Noora Oikarinen sekä Lumi Sarala soittamassa W. A. Mozartin Salzburgilaista yömusiikkia.

ARTIKKELI

Helmi Leppänen

Uusi lukuvuosi, uudet kujeet

Aikaisempien Leevien lukijat varmaan huomasivat, että ulkonäkö on muuttunut edellisiin verrattuina. Uusina asioina on tullut esimerkiksi leipätekstin fontti, johon valitsimme klassisen Times New Romanin, joka muistuttaa valtakunnallisten lehtien ulkonäöstä. Myös otsikon fontti muuttui ja lisäsimme asiasanan tekstilajin viereen. Pidimme kuitenkin vanhoista lehdistä kuvatekstin ja ingressin fontin, sekä toimittajien nimetkin kirjoitetaan vanhalla fontilla. Toivottavasti pidätte uudesta ulkonäöstä!

RUNO

Haluan näyttää taideteokselta

Teksti: Avia

runo kokoelmasta maalaushuone

haluan näyttää taideteokselta
en sellaiselta jonka näät
tavanomaisen näyttelyn seinillä
etkä jaksa lukea edes tarinaa

en taululta jota jäät mielessäsi
ihailemaan koska siinä oli sulle paljon
nähtävää tai koska siinä anelin jotain
luokseni jäämään polvillani

haluan olla taideteos jonka näät
romantiikan ajan tauluissa
jota sun ei edes tarvi ymmärtää
mutta silti jäät miettimään

taideteos jossa makoilen joessa
tai tanssin niityllä siivet selässä
ilman että joku väittää kuinka mun
pitäisi tehdä muka jotain enemmän

kerrankin haluan olla huoleton
taideteos jonka kädet ei ole veressä
joka ei suutele unelmaansa portin läpi
vaan ennemmin omaa peilikuvaansa

haluan olla taideteos ja ajatella sen olevan
mun elämää vaikka oikeasti mun elämästä
kertoo ne veriset kädet teoksissa ja itkevät
silmät jotka on muiden muka vahvempien maalaamia

”Madista, Madista rakastan” – Norsunkäöntö 2024

Teksti: Kaisla Leinonen

Kuvat: Milja Koskenkorva

Tämän vuoden Norsunkäännössä korostui rakkaus Madetojan musiikkilukiota kohtaan Kaj Chydeniuksen kappaleiden säestämänä. Esitys koko koululle oli ensimmäisen periodin päättöviikolla 20. syyskuuta ja vanhempainillassa 29. lokakuuta.

”Ei ole muuta paikkaa kuin tämä Madiksein, kaikille tahdon näyttää, koulu vei sydämeini”, ykköset lauloivat syyskuussa koko koululle juhlasalin lavalta. Kyseessä oli tietystikin Norsunkäöntö eli Madetojan musiikkilukion jokavuotinen ykkösten valmisteleva esitys, jonka teema vaihtelee vuosittain. Norsunkäöntö oli tänäkin vuonna suuresti odotettu spektaakkeli sekä kaikkien onneksi erittäin onnistunut sellainen. Ykköset pääsivät näyttämään monipuolisesti osaamistaan soittamalla, laulamalla ja jopa tanssimalla tangoa **Kaj Chydeniuksen** sävellysten säestämänä sekä myös parantamaan keskinäistä yhteishenkeään. Taituruutta tarvittiin myös kappaleiden uudelleensanoittamisessa ja lavasteiden askartelemisessa – ja sitähän esiintyjiltä löytyi tänä vuonna runsaasti.

Norsunkäännön valmisteleminen tapahtui alkusyksyn aikana yhteismusisoinnin oppitunneilla musiikinopettajien johdolla. Kaj Chydenius -teema sai aluksi vastaanansa ristiriitaisia mielipiteitä. Jotkut miettivät, miten teosten ympärille saataisiin rakennettua mielenkiintoinen tarina, toiset taas alusta alkaen arvostivat aiheen ajankohtaisuutta ja tärkeyttä. Tekemisen etenemisen myötä kuitenkin viimeisimmätkin epäilijät innostuivat aiheesta.

Opettajat antoivat kappaleet *Magdaleena*, *Sinua, sinua rakastan*, *Nuoruustango* ja *Jos rakastat* uudelleen sanoitettaviksi ja oppilaiden joukosta valituille soittajille nuotit harjoiteltaviksi. Opettajat myös kertoivat perusidean siitä, millainen tarina kappaleiden ympärille muodostuisi. Saimme kuitenkin suhteellisen vapaat kädet toteutuksessa. *Jos rakastat* -kappaletta varten osa keksi askarrella pahvisia esineitä. Valmiista esityksestä löytyivät muun muassa pahvinen kitara sekä musiikin teorian kirjan kannet. *Sinua, sinua rakastan* -kappaleeseen muutamat kehittivät laulajille koreografioita, ja *Nuoruustangoa* varten muutamat rohkenivat tangoanssijoiksi lavan eteen.

***Jos rakastat* -kappaleessa laulettiin muun muassa teorian kirjojen kansista ja kitaroista.**

Magdaleenan sanoituksista muodostuivat Norsunkäännön päähahmoiksi Anna-Liisa ja Ukko-Pekka, joiden rooliin pääsivät rohkeat vapaaehtoiset esiintyjät. Näiden hahmojen ympärille alkoi hahmottumaan Norsunkäännön tarina: Anna-Liisa ja Ukko-Pekka rakastavat musiikkia ja musisointia ja haaveilevat Madetojan musiikkilukiosta opiskelusta. Kappaleiden aikana tarina kulkee haaveilusta musiikkilukioon ja päättyy lopulta juhlasalin sivukäytävältä kajautettuun moniääniseen *Kalliolle kukkulalle* -kappaleeseen, jonka sanoitukset pidimme alkuperäisinä.

Anna-Liisa ja Ukko-Pekka haaveilivat Madetojan musiikkilukiosta.

Anna-Liisaa näytellyt **Mirella Nousiainen** piti Norsunkäännön toteuttamisesta ja roolistaan.

– Sain roolissani improvisoida aika paljon ja keksiä omia elementtejä, mikä oli mukavaa, koska sai tehdä niin, miten itselle tuntui luontevimmalta, hän kertoo. – Opettajien ja muiden oppilaiden kanssa oli mukavaa tehdä yhteistyötä ja oli mahtavaa nähdä, miten pienellä ryhmällä harjoitelluista osista tuli iso, hieno kokonaisuus.

Kaikilla oli suuri vastuu ja rooli Norsunkäännön lopullisessa toteutuksessa. Musiikin opettajat muistuttivat jatkuvasti jokaisen osallistujan merkityksestä, sillä kukaan ei voisi olla vain hiljaa laulamatta lavalla. Soittajien ja kuorolaulajien tuli opetella osuutensa hyvin nopeasti ulkoa – tosin vielä melko pitkään joitakin sanoja papereista luntattiin.

– Ulkoa opetteleminen jäi aika pitkälti omalle vastuulle, selloa Norsunkäännössä soittanut **Daniela Haapakangas** kertoo. – Kappaleet olivat kuitenkin harjoiteltavissa, mutta harjoittelun suhteen oli vain kiire.

Harjoittelun tulos näkyi ensimmäisessä Norsunkäännön esityksessä perjantaina 20. syyskuuta. Harjoittelu-päivän aikataulu oli hyvin tiukka – Norsunkäännön lisäksi oli huolehdittava luokkien luokkakohtaisten esitysten harjoittelemisesta. Olimme onneksi harjoitelleet jo aikaisemmin esityksen juhlasalissa ja ideoineet koreografiat ja lavalle asettumisen valmiiksi. Osa laulajista lauloi aluksi juhlasalin lavalta, kun taas osa aluksi sivukäytävältä lopulta siirtyen muiden joukkoon lavalle.

Norsunkäännön taitavat soittajat

Tiukasta aikataulusta huolimatta esitys onnistui loistavasti. Yleisön antamat raikuvat väliaplodit nostattivat itsevarmuutta lavalla ja paransivat esiintymissuoritusta. Norsunkäännön huipensivat upeat luokkakohtaiset esitykset, joissa päästiin niin joulun kuin lastenelokuvienvikin tunnelmiin. Norsunkäännön pääsimme esittämään uudelleen vanhemmille vanhempainillassa noin kuukauden päästä 29. lokakuuta. Sanojen ja soitinSTEMMOJEN muistaminen vaati hiukan ponnistelua, mutta toinen esitys meni yhtä sujuvasti kuin ensimmäinenkin. Viimeisen laulun jälkeen tunnelma oli jo haikea, sillä pitkä tekoprosessi oli silloin tullut päätökseen.

Positiivinen mielikuva jäi Norsunkäännöstä luultavasti kaikilla siihen osallistuneilla. Opettajat, yleisö ja esiintyjät olivat kaikki tyytyväisiä esitykseen. Esitys sai hyvin positiivisen vastaanoton.

– Norsunkäännön tekeminen oli hauskaa ja yllättävää, kertoo Haapakangas. – Varsinkin soittaminen erosi aikaisemmista kokemuksistani siten, että kukaan meistä soittajista ei ollut soittanut juuri tuolla porukalla ennen.

Norsunkääntö oli siten myös yhteishenkeä vahvistava ja luova kokemus, ja sen avulla pystyi tutustumaan uusiin kasvoihin. Alkusyksyn harjoituksissa pystyi matalalla kynnyksellä tutustumaan muihin harjoitusten yhteydessä. Kaikkia yhdistivät tavoitteet hyvän esityksen toteuttamisesta, mikä vahvisti yhteishenkeä.

– Toteutus onnistui mielestäni erittäin hyvin, tähdentää Nousiainen. – Kaikki olivat täysillä mukana toteuttamassa esitystä ja tuli tunne, että Madis on todellakin juuri oikea paikka minulle.

Samankaltaisia mielikuvia jäi varmastikin monille meistä, jotka olivat Norsunkäännössä mukana. Norsunkääntö oli kaiken kaikkiaan loistava, yllättävä sekä koko vuosikurssin yhteishenkeä nostattava kokemus, jossa jokainen pääsi harjoittelemaan ja kehittämään esiintymistaitojaan yhdessä muiden kanssa. Jos mitään muuta vuoden 2024 Norsunkäännöstä ei kukaan meistä esiintyjistä tule tulevaisuudessa muistamaan, muistamme ainakin koreografiat kappaleeseen *Madista, madista rakastan* ja tietysti stemmat kappaleeseen *Kalliolle kukkulalle* – sen verran hartaasti jokainen meistä niitä harjoitteli.

Vaihto-opiskelija Matias Araneda Curin

Veera Heinonen

Tänä vuonna Madetojan vaihto-opiskelijana Matias Araneda Curin Chilestä luokalla 24C. Ensivaikutelmien mukaan Suomi vaikuttaa paljon rennommalta kuin Chile. ”In Chile, classes always start at 8.15 AM and end around 5.00 or 6.00 PM, while here the schedule is more flexible.” Suomessa kouluruoka on myös ilmaista toisin kuin Chiessä, missä se maksaa noin 3,50 euroa. Chiessä ei myöskään valita omia kursseja vaan työjärjestykset ovat kaikille samat. ”Based on my first impressions, Finnish schools are much better than those in Chile.”

Suomen hän valitsi, koska se on niin erilainen Chileen verrattuna. ”Chile is a hot and dry country for most of the year, except in the south, so I was really drawn to Finland because of its colder weather and unique environment.”

Aluksi Matias ei tiennyt, että Madetoja on musiikkilukio: ”But I was really happy when I found out because I love music.” Hän soittaa pianoa ja on oppinut musiikin teoriaa jo Chiessä. Madetojassa hän kokee kehittyneensä paljon enemmän. ”The school has exceeded my expectations, and I’m really glad I ended up here.”

Matias kertoo oman koulunsa tärkeästä musiikkiperinteestä, 18. syyskuuta Chilen itsenäisyyspäivänä: ”In schools, we listen to a lot of ’Cueca,’ which is a traditional Chilean music genre. I really like it, and our most popular cueca song is La Consentida.” Oppilaat kokoontuvat katselemaan esityksiä ja tansseja ja tanssivat yhdessä.

Madetojassa tuki on ollut todella hyvää. Koulu tarjoaa kannettavat tietokoneet, kirjat, muistikirjat ja kaikki muut tarvittavat koulutarvikkeet. ”In Chile, students have to buy everything themselves, so families spend a lot of money on school supplies. Finland’s approach is definitely a huge help, especially for international students.”

Matiaksen mielestä yksi vaikuttavimmista asioista Madetojassa on opettajien ja opiskelijoiden välinen tasa-arvo. Opettajia voi kutsua etunimellä, ja heidän kanssaan voi jutella kuin ystävän kanssa. ”In Chile, teachers are seen more as authority figures, and you have to address them formally, like ’the teacher.’ Conversations are usually strictly about school matters, so this was a big cultural difference for me.”

Yllättävää oli, kuinka täsmällisiä suomalaiset ovat. He ovat aina ajoissa kouluun, töihin tai tapahtumiin. ”In Chile, we are more relaxed about time, if someone is late, we usually just ask what happened and then move on without making it a big deal. At school in Chile, we even have a "grace period" of 15 or 20 minutes to arrive late.” Sopeutuminen oli hieman haastavaa, mutta Matias kokee oppineensa hyvin. Suomen kieleen sopeutuminen oli myös hankalaa, sillä suomi on hyvin vaikea kieli: ”But I learned the basics to survive.”

Matias on kokeillut suomalaista ruokaa, ja hänen suosikkinsa tähän mennessä on riisipuuro. ”I love its flavor even though its texture is a bit unusual. It’s simple but very delicious.”

"I think Finland is a very quiet and respectful country." Hänen mielestään ihmiset ovat usein ujoja ensin, mutta kun heihin tutustuu, he ovat todella ystävällisiä. Chile sen sijaan on paljon äänekkäämpi maa. "People love to joke around, sometimes in ways that might seem offensive to foreigners. But in Chile, it's all good fun and part of our culture. I miss the music on the streets back home, but I appreciate how peaceful Finland is. Both cultures have their charm."

Lopuksi Matias antaa neuvoja muille, jotka harkitsevat opiskelua vaihto-opiskelijana: "My best advice is: don't stress if you don't understand everything at the beginning. Just enjoy the experience, and with time, you'll learn everything you need to know. This school is very friendly and supportive, so you'll be okay. Enjoy the journey and take it all in. It's a once in a lifetime experience!"

SARJAKUVA

Mirella Nousiainen

SARJAKUVA

Avia Moilanen

Hei, sori!
Halusin vaan sanoa... Sillä on aivan upeat lävistykset!

Ööh...
Kiitos!
Kiitos paljon!

Vau! Tulipa hyvä mieli. Ehkä huomenna keuhun jotain itsekin.

Olipa kiva parantaa hänen päivänsä.

Perinteet – elämän kulmakivi vai ahdas laatikko?

Dodekafonia on säveltämistekniikka, jossa käydään kaikki kromaattisen asteikon 12 säveltä vuorotellen lävitse. Dodekafoniassa sävelen saa toistaa vasta, kun kaikissa kahdessatoista sä-velessä on käyty jo kerran, ja tavoitteena tässä modernistisessa säveltämistekniikassa on tois-ton välttäminen. Toisto on erittäin tyypillinen elementti musiikissa, kirjallisuudessa ja tai-teessa. Toisto luo paikan, johon palata. Toisto luo turvaa sekä ennustettavuutta. Dodekafoni-assa onnistutaankin luomaan kaoottinen ja ahdistava tunnelma vain toiston puutteella. Ihmis-elämän vastine kertosaäkeille ja toistuville sointukierroille on perinteet. Perinteet luovat turval-lisen rakenteen elämään ja auttavat kokemaan hallinnan tunnetta muuten niin arvaamat-to-massa maailmassa. Joskus perinteet voivat kuitenkin rajoittaa yksilönvapautta tai jopa sotia ih-misoikeuksia vastaan.

"Perinne on kuin polku – Se saattaa olla oikotie, mutta joskus se kiertää puuta, joka on aikaa sitten kaa-dettu", runoilee Jukka Viikilä teoksessaan *Suomalainen vuosi* (2018). Teoksessaan Viikilä kritisoi suoma-laisia perinteitä lämmöllä. Viikilälle perinteet ovat toiston ja ennalta-arvat-tavuuden huipentuma. Hän lu-onnehtiikin joulua monotonisuuden juhlaiksi ja kuvaa juhlapyhien sulautumista yhdeksi massaksi. Mielestäni Viikilän paheksuma toisto ja rutinoituminen ovat kuitenkin tärkeitä. Joka viikonloppu toistuva sulkapallopeli ystäväni kanssa on jotain, mitä odottaa ja mikä saa joka kerta hyvälle mielelle. Niin pienet kuin suuret perinteet rytmittävät elä-mää ja saavat sen soljumaan eteenpäin kuin Mozartin sävellyksen. Tarvitseeko asioiden aina olla uusia ja erilaisia, vai riittääkö tuttu ja turvallinen hyväksi todettu perinne?

Elämän kaoottisuus ja arvaamattomuus tarvitsevat vastapainoksi toistuvia rakenteita, sillä elämä on kuin dodekafoninen sävellys: sama ei tapahdu kahta kertaa. Aivan arvaamatta lähei-nen saattaa joutua auto-onnettomuuteen, Venäjä aloittaa hyökkäyssodan tai takatalvi iskeä heinäkuussa. Perinteet ovat hallinnan ja säännöllisyyden illuusio, jonka levitämme suojaa-maan meitä maailman oikuilta. Juhlistaessamme samaa juhlaa samalla tavalla huomaamme, että maailma ei pysähtynytäkään. Huijaamme itsemme luulemaan, että elämä kulkee tasaisesti ja ennustettavasti eteenpäin. Tämä itsensä huijaaminen loputtomalla toistolla onkin juuri se, mihin Viikilä teoksessaan tarttuu. Toisaalta moni on varmasti onnellisempi kokiessaan maail-man säännönmukaisena ja hallittuna kuin jos etsii dodekafonian tapaista jatkuvaa vaihtelua.

Säännöllisyyden lisäksi onnelliseksi tekee tunne ryhmään tai isompaan kokonaisuuteen kuulu-misesta. Näitä tunteita vahvistavat ryhmien yhteiset perinteet. Evelina Talvitien artikkelissa "*Kansankulttuuri laulu-ineen ja tansseineen antaa Viron pienelle kansakunnalle voimaa*" (16.8.2023, mustread.fi) kerrotaan Viros-sa olevan erittäin elinvoimainen kansantanssi- ja lau-luperinne. Viron presidentti kertoo Talvitien artik-kelissa, että tanssi- ja lauluperinne antaa pienelle kansakunnalle huomattavaa voimaa. Tämä Viron perinne vastaakin sitä, että kaikilla virolaisilla olisi yhteinen harrastus. Ei ole mikään ihme, että Viron pieni kan-sakunta on äärim-mäisen yhtenäinen. Perinteet siis liittävätkin yksilön osaksi isompaa ryhmää.

Perinteisiin kuuluu ajatus jonkin asian toistumisesta muuttumattomana, joten ne luonnolli-sesti ovat muuto-sta vastustava voima. Onkin syntynyt käsite "perinteiset arvot", jolla viitataan muutoksia vastustavaan kon-servatiiviseen arvomaailmaan. Vaikka asioiden pysyminen sa-manlaisina tekee elämästä tasaisempaa ja helpompaa, maailman muuttuessa myös yhteis-kunnan täytyy muuttua. Esimerkiksi ilmastonmuutos täytyy ottaa huomioon perinteisistä ar-voista riippumatta, sillä sen sivuttaminen aiheuttaisi huomattavasti radi-kaalimpia muutoksia tulevaisuudessa. Perinteisiä arvoja omaksuessa kannattaa myös pohtia tarkkaan, onko arvo oi-keasti itselle tärkeä. Vain perinnestatus ei vielä takaa, että se olisi kannatettava ja oikeamieli-nen arvo.

Perinteet voivat haitata elämää merkittävästi. Esimerkiksi joissain kulttuureissa huonoa nais-ten asemaa tai ympärileikkausta perustellaan perinteillä. Silloin perinteet sulkevat yksilön liian ahtaaseen laatikkoon ja aiheuttavat tälle vahinkoa. Lisäksi näitä perinteitä puolustetaan poli-tiikassa perinteisillä arvoilla, mikä käytännössä tarkoittaa "tämä on oikein, koska me teemme niin". Perinteen pitkä historia ei riitä todista-maan sen järkevyyttä ja tarpeellisuutta, mutta silti monesti perinteisiin liitetään vahva oikein-väärin-asetelma: on oikein syödä jouluna kinkkua ja juhannuksena saunaa.

Pahimmillaan perinteiden aiheuttamilla mustavalkoisilla maalimankuvilla ja joustamattomilla asenteilla voi olla kauaskantoisia seurauksia. Monta sotaa on sodittu, koska tärkeistä periaat-teista ei ole voitu joustaa ja omat ikiaikaiset tavat ovat olleet ainoa vaihtoehto. Esimerkiksi us-konnon voi nähdä vain yhtenä kansakun-nan perinteenä, jolloin uskonsodat olisivat suoraan tä-män niin sanotun perinteen aiheuttamia. On ironista, että turvaa ja säännöllisyyttä tavoittele-vat perinteet aiheuttavat konflikteja ja kurjuutta. Toisaalta perinteet tarjoavat mahdollisuuden hallita ihmisiä, ja nämä perinteiden ansiosta valtaan päässeet ihmiset tietenkin haluavat pitää tilanteen samanlaisena ja näkevät uudistukset uhkana heidän vallalleen.

Perinteet voivat siis merkitä ihmisille sekä vahinkoja aiheuttavaa taakkaa että turvaa luovaa ra-kennetta. Kaikki ihmiset kuitenkin tarvitsevat toistuvia asioita elämäänsä, mutta on monia mui-takin tapoja hakea toistoa elämäänsä kuin kansalliset perinteet. Monilla onkin omia rutiineja elämässään, joita ei mielellään muuta. Viikilä tiivistää, että suomalainen menee uudelleen hy-väksi kokemaansa hotelliin haikailematta parempien majoitusten perään ja haluaa pysyä us-kollisena yhdelle automerkille. Varma valinta voittaa tuntemattomat mahdollisuudet, olivat ne sitten parempia tai eivät; dodekafonia jää auttamatta kakkoseksi Eppujen ikihiteille.

Jaro Vallirinne

Oman polkunsa kulkija

Istun suloisesti joulupöydässä punainen mekko päälläni ja yritän olla irvistelemättä kinkulle. Kinkku maistuu ihan hirveältä, mutta sitä on pakko syödä, ettei mummille tule paha mieli. Hän on nähnyt sen eteen paljon vaivaa. Porkkanalaatikkoa odotan puolestaan aina innolla. Lahjojen aukaisu lähestyy, mutta en oikeastaan haluaisi mitään niistä tavaroista, joita tiedän saavani. Ne on hankittu vain siksi, että saisin lahjoja yhtä kalliilla kuin sisarukseni. En jaksaisi leikkiä innostunutta. Onneksi minun ei nykyään enää tarvitse teeskennellä jouluisin, kun jouluperin-teemme ovat muuttuneet. Syömme ruokaa, jota haluamme syödä. Hankimme lahjoja, joita oi-keasti haluamme. Eikä ole pakko keksiä lisää lahjoja, jotta ne olisivat maksaneet saman verran kuin muillakin sisaruksilla. Perinteitä on mahdollista muuttaa.

”Perinne on kuin polku, se syntyy kun samasta paikasta kuljetaan monta kertaa”, luonnehtii Jukka Viikilä vuonna 2018 julkaistussa lyhytproosatekstien kokoelmassaan ”Suomalainen vuosi”. Tämä polku saattaa hänen mukaansa tehdä ylimääräisiä mutkia, joita ei muuttuneiden olosuhteiden takia tarvitsisi enää tehdä. Jälkeenpäin ymmärrän hyvin, että isovanhempani ha-lusivat lapsenlapsilleen parasta mitä tiesivät: tavaraa. He olivat eläneet aikana, jolloin ei ollut vara hankkia lapsille leluja ja heille oli tärkeää, että me saisimme sen, mitä he eivät saaneet. Minun puolestani perinnepolulla olisi kuitenkin voinut siinä kohdassa oikaista, sillä minulla oli kaikki pehmolelut mitä tarvitsin.

Perinteiden tarkoitus ei ole rajoittaa ja ahdistaa. Ne syntyvät vastaamaan yhteisöjen tarpeita ja yhdistävät niitä harjoitettavia yhteisöjä. Esimerkiksi jouluna on ennen juhlistettu talvipäivänsei-sausta eli sitä, että päivät alkavat taas pidentä ja talvesta on kohta selvitty. Sen kunniaksi on teurastettu possu, josta on tehty joulukinkkua. Koska ei ole ollut nykyaikaisia jääkaappeja ja vuorokauden ympäri auki olevia kauppoja, possun teurastaminen on ollut tarpeellista. Siitä on saatu ruokaa kasvisten loppuessa ja mädäntyessä. Jouluruoat ovat siis ennen olleet tarpeelli-nen ja olennainen osa jouluperinnettä. ”Jo aikojen alussa perinteitä luotiin tarpeita palvele-maan”, muotoilee Miia Roivainen Ylellä 4.9.2015 julkaistussa artikkelissaan ”Epämieluisat pe-rinteet pysyvät”, jossa hän pohtii perinteitä ja niiden merkitystä ihmisille.

Perinne kuitenkin muuttuu ahdistavaksi, jos sitä ei muuteta ympäröivän yhteiskunnan mukana vastaamaan senhetkisiä tarpeita. Nykyajan kokoaikaisesti auki olevat kaupat mahdollistavat sen, että jouluna voi syödä vaikka tuoretta avokadoa, eikä tarvitse perinteikkäästi kituuttaa suolasillillä ja teurastaa possu. Jouluruoka ei ole enää selviytymisen kannalta tarpeellinen ja siksi perinne voi muuttua. Perinteen merkitys on muuttunut selviytymisestä yhteiseksi ajanvie-toksi ja sukulaisten näkemiseksi, joten kaikkien mielestä hyvät jouluruoat vastaavat paremminnykyajan tarpeeseen. Jouluruoista onkin tehty esimerkiksi kasvissyöjäversioita. Siinäkään ei ole mitään pahaa, että haluaa syödä joulukinkkua, mutta sitä ei ole välttämättä pakko syödä.

Isosiskoni lausui minulle joskus, että ”ainoa pysyvä asia elämässä on muutos”. Tämä on perustavanlaatuisesti totta jopa molekyyllitasolla, koska lämpöliike pitää ne jatkuvassa liikkeessä. Laajemmin muutos näkyy esimerkiksi teknologian kehityksessä ja globalisaatiossa, jotka vai-kuttavat tällä hetkellä ammatteihin, kulttuuriin, kieleen ja perinteisiin. Kun on mahdollista pitää reaaliaikaisesti yhteyttä maailman toiselle puolelle, kulttuurien vaihtuminen on paljon nope-ampaa kuin ennen. Kulttuurien sekoittuessa myös perinteet sekoittuvat. Kaverini syö jouluna intialaista, ja Amerikkaan rakennetaan saunoja kuntosaleille, vaikka niihin mennäänkin vaat-teet päällä ja niissä on ehkä neljäkymmentä astetta lämmintä.

Teknologian avulla olemme rakentaneet uudenlaisen kulttuurien sulatusuunin, sillä sosiaali-ssä mediassa ja internetissä muutenkin kohtaavat kaikki kulttuurit. Toisen maailmansodan aikana Amerikan kulttuurien sulatusuunissa syntyi toinen toistaan mahtavampia keksintöjä. Voimme kiittää tätä kulttuurien sekoittumista esimerkiksi rytmimusiikin selkärangasta: rum-pusetistä. Samalla syntyi uusia musiikkiperinteitä, kuten jazz-muusikoiden pitämät jamit, joissa kaikki saavat improvisoida ja pitää hauskaa sydämensä kyllyydestä.

Kulttuurien sekoittuminen ja eri kulttuurien lainaaminen nähdään joskus kielteisenä asiana. Kuitenkin rytmimusiikin historia osoittaa, että muiden kulttuurien kanssa yhdessä syntyy pa-rempia asioita kuin yksin. Emme olisi löytäneet rock'n rollia tai suomalaisten rakastamaa me-tallimusiikkia ilman kulttuurien sekoittumista Amerikassa. Myöskään perinteiden sekoittumisen ei ole vaarallista. Ei ole henkilökohtainen loukkaus nauttia erimaalaisesta ruoasta viettäen samalla muuten perinteistä suomalaista joulua. Kaikkien pitää saada muokata perinteitä siten, että he tuntevat ne omakseen, sillä muuten perinteet eivät jatku.

”Pysyvimmat juhlat ja perinteet säilyvät, mutta niiden viettämistapa voi muuttua”, pohtii Roi-vaaisen artikkelinsa haastattelema Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran arkistujohtaja Lauri Harvilahti. Polku ei siis muutu perustavanlaatuisesti, kun kyseessä on yhteisölle tärkeä perinne. Muutos on sitä, että oikaisemme perinnepolulla olevan mutkan tai käymme katsomassa kau-nista maisemaa polun lähellä ja se muovautuu osaksi polkua ajan kuluessa. Siten jokainen pitää osaltaan yllä yhteisön perinteitä. Jos joku haluaa, että kaikki seuraavat polkua tiukasti ei-vätkä saa käydä nauttimassa kauniista maisemasta, yhteisestä retkestä tulee ikävä, eikä sille haluta enää lähteä.

Perinteen muuttuminen ei siis tarkoita sen loppumista vaan päinvastoin sen jatkumista. Joskus muuttuminen on pakollista sen säilymisen kannalta. Satojen vuosien kuluttua perinne voi olla muuttunut niin paljon, että alkuperäinen muoto on kadonnut lähes kokonaan, mutta sitä ei kannata surra. Perinteen muuttuminen on iloinen asia, sillä ne muuttuvat vain ollessaan elossa. Esimerkiksi muinaisten egyptiläisten perinteet eivät muutu, sillä heidän perinteensä eivät ole enää elossa. Niistä luetaan historiankirjoista ja katsotaan jälkiä museoissa, mutta kukaan ei

enää rakenna pyramideja ja kansat eivät usko egyptiläisiin jumaliin kuten ennen. Kuolleet perinteet eivät muutu, joten muutokset kertovat vain siitä, että perinne jatkuu.

Myös meidän perheemme jouluperinteen muuttuminen kertoo perinteen olevan elossa. Nykyään minua ei pakoteta syömään joulukinkkua ja lahjojen ja jouluruoan lisäksi nautimme yhdes-säolosta. Perinteiden muuttaminen tekee niistä mukavampia ja nautittavampia. Muutosten tarkoitus on säilyttää perinteet parempina tuleville sukupolville, sillä perinteiden tarkoitus ei ole pakottaa ihmisiä tiettyyn muottiin vaan luoda tapoja, joilla kaikilla olisi mahdollisimman mukavaa. Se, joka uskaltaa muuttaa perinteitään, on rohkea oman polkunsa kulkija, joka varmistaa itselleen tärkeiden perinteiden säilymisen.

Enna Vallirinne

Syksyn ylioppilaat

Alasaarela Lasse Aukusti, Haapaniemi Alisa Helmi Marjatta, Hellsten Fanni Helena, Häli Iisa Eerika, Jalo Reetta Iida Anniina, Kamunen Veeti Tapani, Karhu Amanda Kaarina, Koivuniemi Alma Aallotar, Luokkanen Suvi Marika, Mannermaa Nila, Matila Kii-Maria, Morko Paulus Olavi Petrinpoika, Mäki Niila Pietari, Niemelä Pauli Antero, Pelkonen Jessica Aleksandra Vilhelmiina, Röppänen Oskari Aleks, Tuomaala Pauliina Linnea, Vimpari Elias Henrik.

Leevin toimitus onnittelee!